

Đọc văn:

VỘI VÀNG

~~Xuân Diệu~~

I – TÌM HIỂU CHUNG

1 – TÁC GIẢ

- Xuân Diệu (1916-1985), tên khai sinh: Ngô Xuân Diệu, quê cha: Hà Tĩnh, quê mẹ: Bình Định.
- **Trước cách mạng:** học chữ nho, chữ quốc ngữ, dạy tư và làm công chức.
- **Sau cách mạng:** hoạt động văn nghệ phục vụ 2 cuộc kháng chiến với tư cách là một chiến sĩ văn nghệ → “là nhà thơ mới nhất trong những nhà thơ mới”

- Ông là cây bút có sức sáng tạo dồi dào, có nhiều đóng góp cho nền văn học Việt Nam hiện đại.
- Là nhà thơ, nghệ sĩ và là nhà văn hóa lớn.

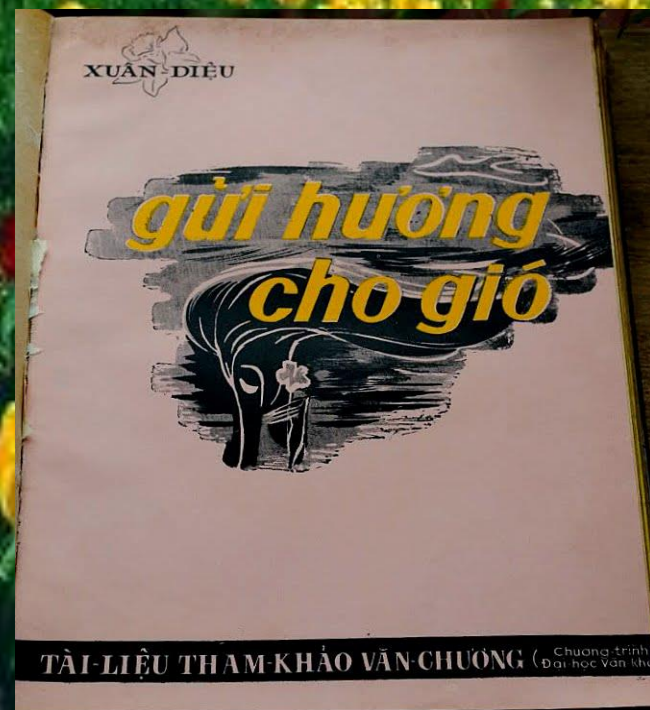
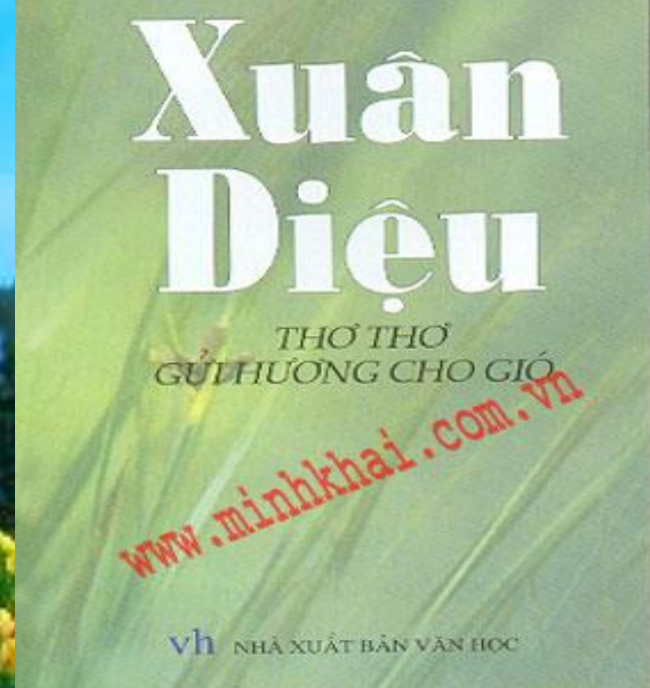

Xuân Diệu và Nhất Uyên

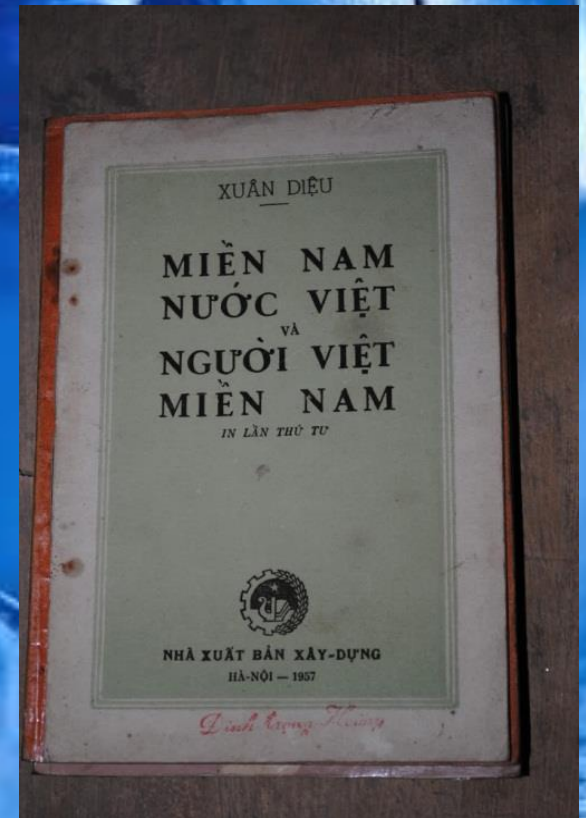
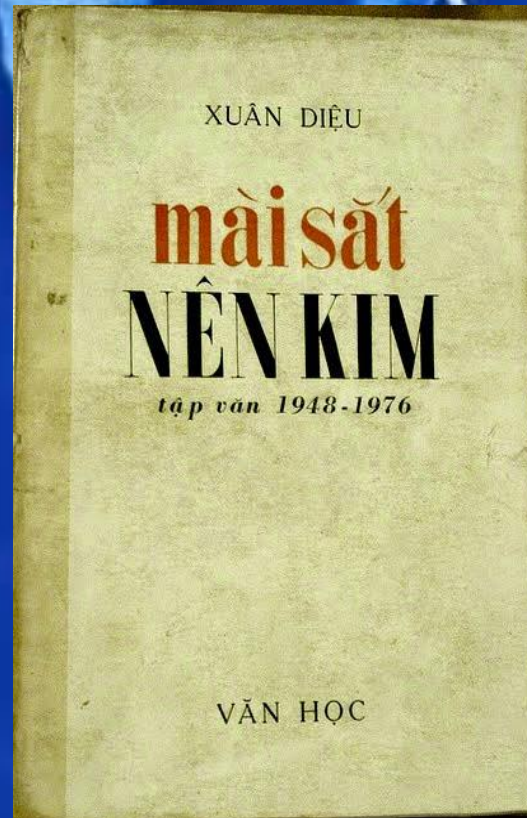
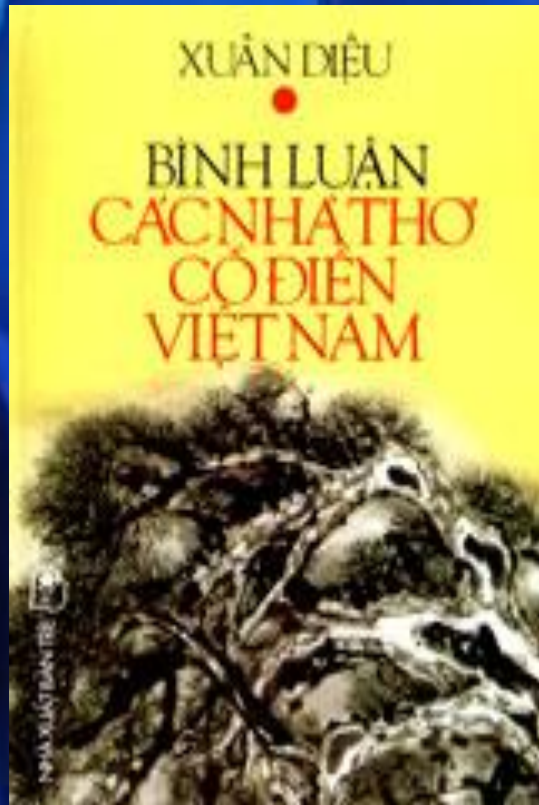
I – TÌM HIỂU CHUNG

1 – TÁC GIẢ

- Các tập thơ: Thơ thơ(1938), Gửi hương cho gió(1945), Riêng chung(1960), Mũi cà Mau - Cầm tay(1962), Hai đợt sóng(1967), Tôi giàu đôi mắt(1970), Thanh ca(1982)
- *Các tập văn xuôi: Phấn thông vàng(1939), Trường ca(1945),

Các tập tiểu luận, phê bình, nghiên cứu văn học: Những bước đường tư tưởng của tôi(1958), các nhà thơ cổ điển Việt Nam, hai tập(1981, 1982), Công việc làm thơ(19840)...

I – TÌM HIỂU CHUNG

2 – TÁC PHẨM

a. Xuất xứ:

. Bài thơ được in trong tập “Thơ thơ” của Xuân Diệu - xuất bản năm 1938.

c. Bố cục:

- **13 câu đầu** : Là sự thể hiện tình yêu cuộc sống trần thế tha thiết.
- **16 câu tiếp** : Sự băn khoăn về sự ngăn ngại của kiếp người trước quy luật của tạo hoá.
- **Còn lại** : Lời giục giã và tình yêu cuộc sống vội vàng của nhà thơ.

II - ĐỌC - HIỂU VĂN BẢN

1 – Tình yêu cuộc sống tràn thê tha thiết (13 câu đầu)

a. Bốn câu đầu:

*Tôi muốn tắt nắng đi
Cho màu đừng nhạt mất;
Tôi muốn buộc gió lại
Cho hương đừng bay đi.*

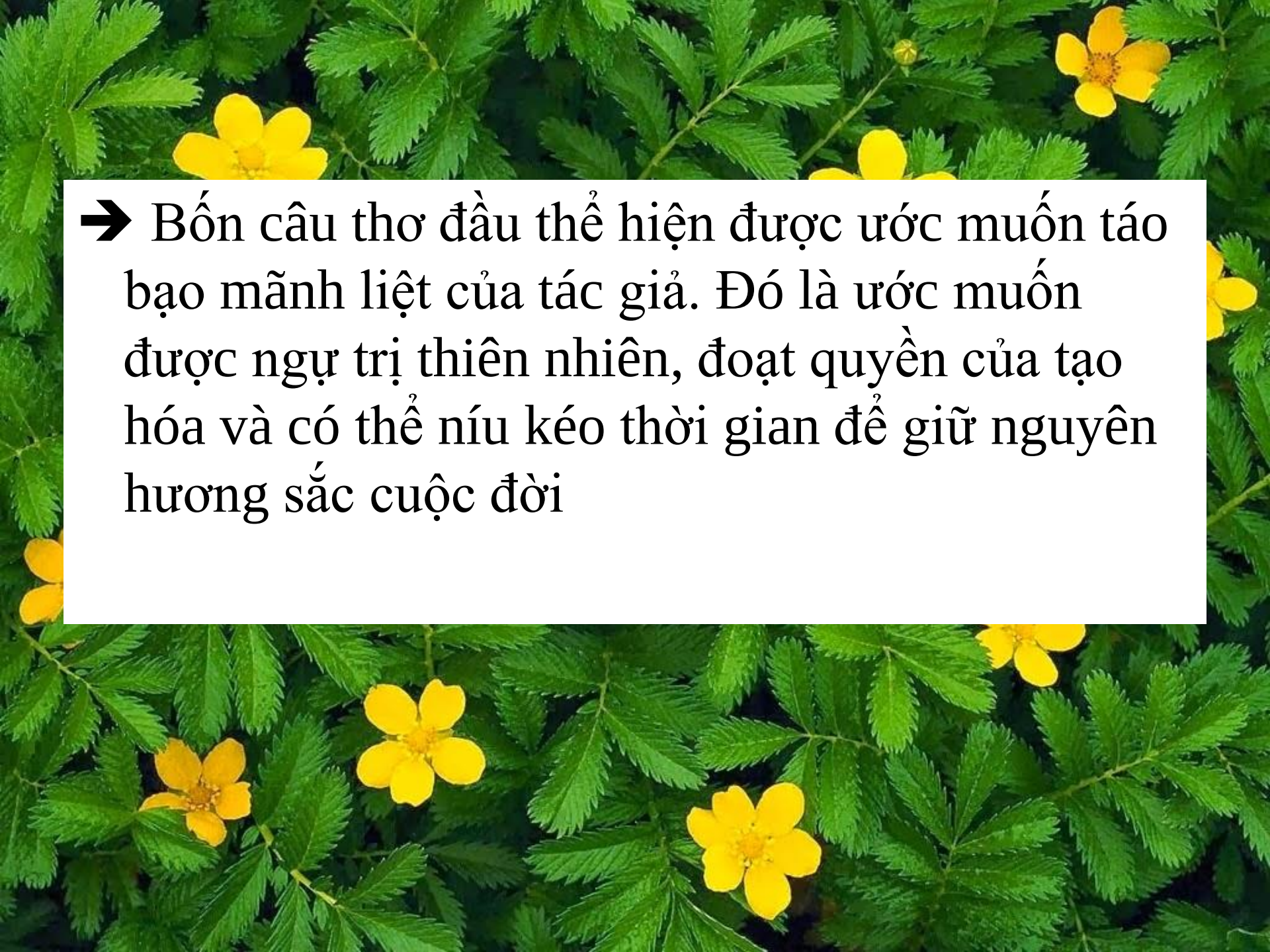
1. Tình yêu cuộc sống trần thế tha thiết (13 câu đầu)

a. Bốn câu đầu: Khát vọng kì lạ đến ngông cuồng

- Điệp từ ‘*tôi muốn*’ → *cái tôi lạng mạn, cái tôi táo bạo* → muốn đoạt quyền tạo hóa để tận hưởng cuộc đời, cái tôi chống lại sự tàn phai để níu giữ những gì đẹp nhất
- Thể thơ ngũ ngôn: → giọng điệu gọn chắc, thể hiện ý chí mạnh mẽ muốn chặn bước thời gian

- Điệp cấu trúc câu.

- Nhịp thơ gấp gáp, khẩn trương.

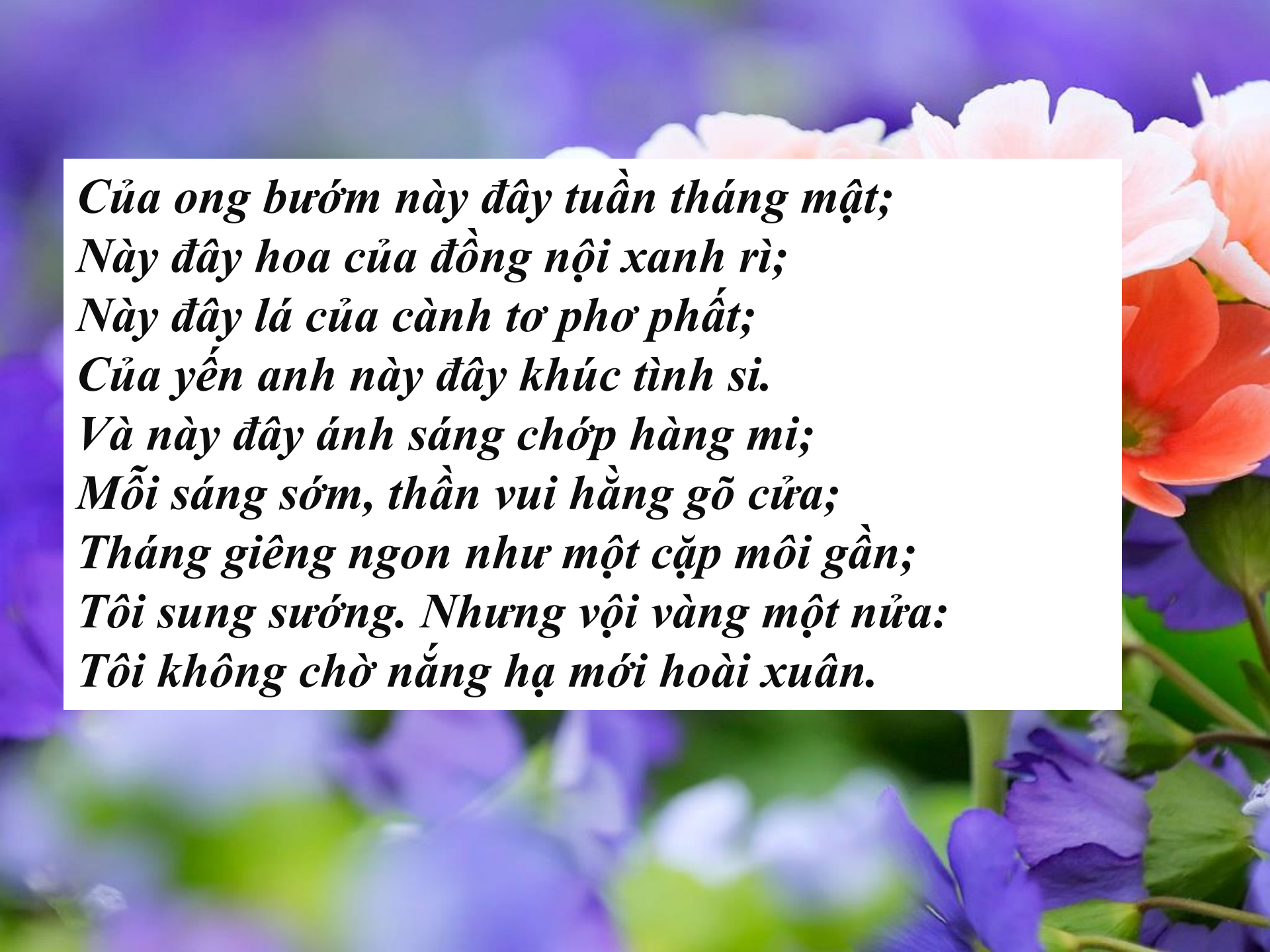

➔ Bốn câu thơ đầu thể hiện được ước muốn táo bạo mãnh liệt của tác giả. Đó là ước muốn được ngự trị thiên nhiên, đoạt quyền của tạo hóa và có thể níu kéo thời gian để giữ nguyên hương sắc cuộc đời

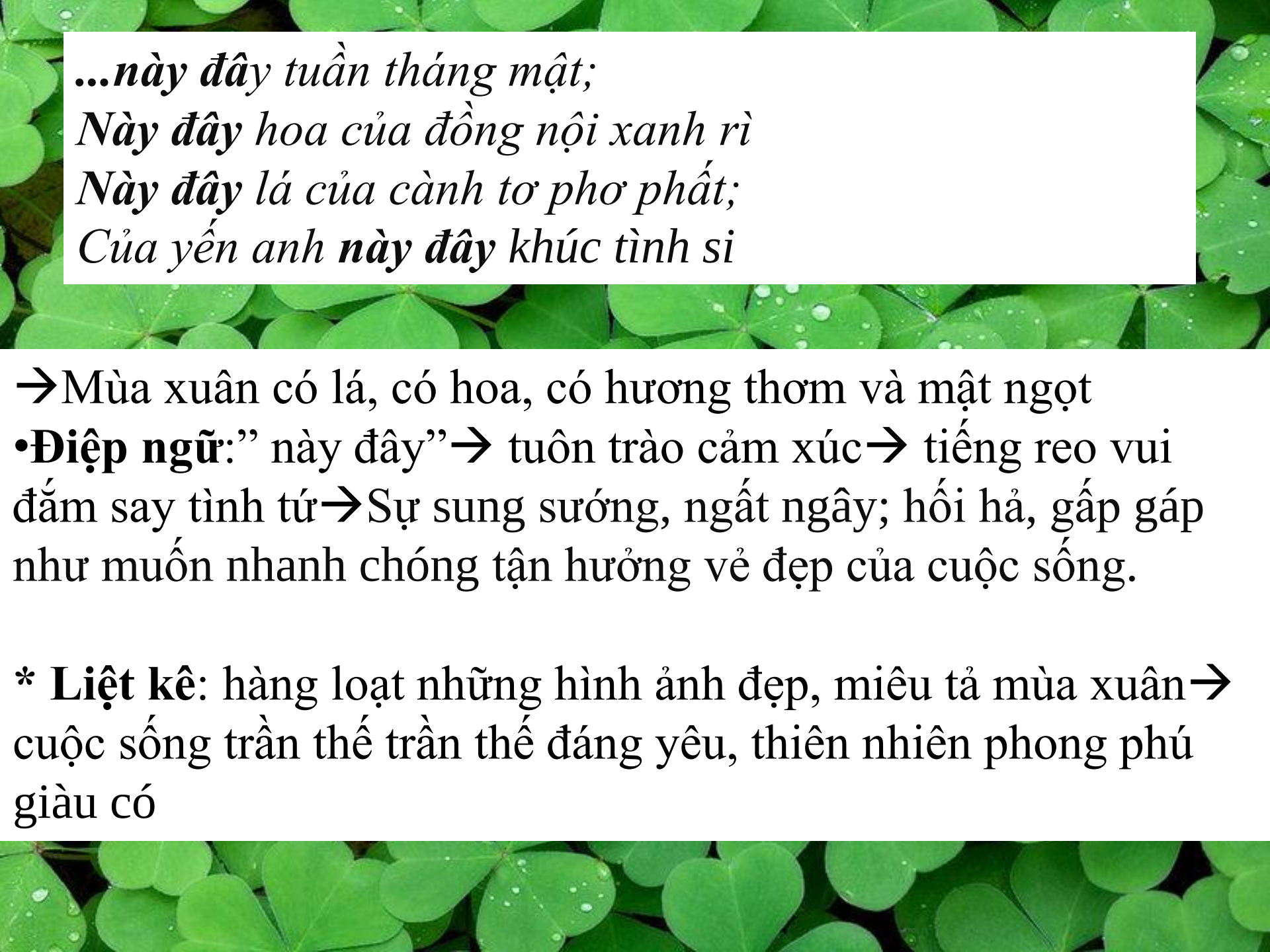
The background of the slide is a close-up photograph of bright yellow flowers, likely forsythia, with green leaves and brown branches visible. The flowers are in various stages of bloom, creating a vibrant and naturalistic setting.

1. Tình yêu cuộc sống trần thế tha thiết (13 câu đầu)

- a. **Bốn câu đầu:** Khát vọng kì lạ đến ngông cuồng
- b. **Chín câu tiếp theo:** Mùa xuân dưới con mắt thi sĩ:
Tràn đầy hấp dẫn.

*Của ong bướm này đây tuần tháng mật;
Này đây hoa của đồng nội xanh rì;
Này đây lá của cành tơ phơ phất;
Của yến anh này đây khúc tình si.
Và này đây ánh sáng chớp hàng mi;
Mỗi sáng sớm, thần vui hằng gõ cửa;
Tháng giêng ngon như một cặp môi gần;
Tôi sung sướng. Nhưng vội vàng một nửa:
Tôi không chờ nắng hạ mới hoài xuân.*

*...này đây tuần tháng mật;
Này đây hoa của đồng nội xanh rì
Này đây lá của cành tơ phơ phất;
Của yến anh này đây khúc tình si*

→ Mùa xuân có lá, có hoa, có hương thơm và mật ngọt
• **Điệp ngữ:** " này đây " → tuôn trào cảm xúc → tiếng reo vui
đắm say tình tứ → Sự sung sướng, ngất ngây; hồi hả, gấp gáp
như muốn nhanh chóng tận hưởng vẻ đẹp của cuộc sống.

* **Liệt kê:** hàng loạt những hình ảnh đẹp, miêu tả mùa xuân →
cuộc sống tràn trề tràn trề đáng yêu, thiên nhiên phong phú
giàu có

Cách diễn đạt độc đáo:

*“Tháng giêng ngon như
một cặp môi gần”*

➔ **so sánh** → vật chất
hóa khái niệm thời gian
qua hình ảnh “cặp môi
gần” → vừa gợi hình thể
vừa gợi tính chất (thơm
ngon và ngọt ngào).

Nghệ thuật:

- Sử dụng thể thơ tám chữ.
- Điệp ngữ “này đây”.
- Sử dụng biện pháp liệt kê.
- Các hình ảnh thiên nhiên tươi mới, đầy sức sống: “ong bướm”, “tuần tháng mật”, “đồng nội xanh rì”, “yên anh...khúc tình si”...

➔ Qua đoạn thơ, nhà thơ đã phát hiện và ca ngợi một thiên đường trên mặt đất ➔ quan niệm mới: trong thế giới này, đẹp nhất và quyến rũ nhất là con người giữa tuổi trẻ và tình yêu

1. Tình yêu cuộc sống trần thế tha thiết (13 câu đầu)

a. Bốn câu đầu: Khát vọng kì lạ đến ngông cuồng

b. Chín câu tiếp theo: Mùa xuân dưới con mắt thi sĩ:
Tràn đầy hấp dẫn.

c. Tâm trạng của tác giả

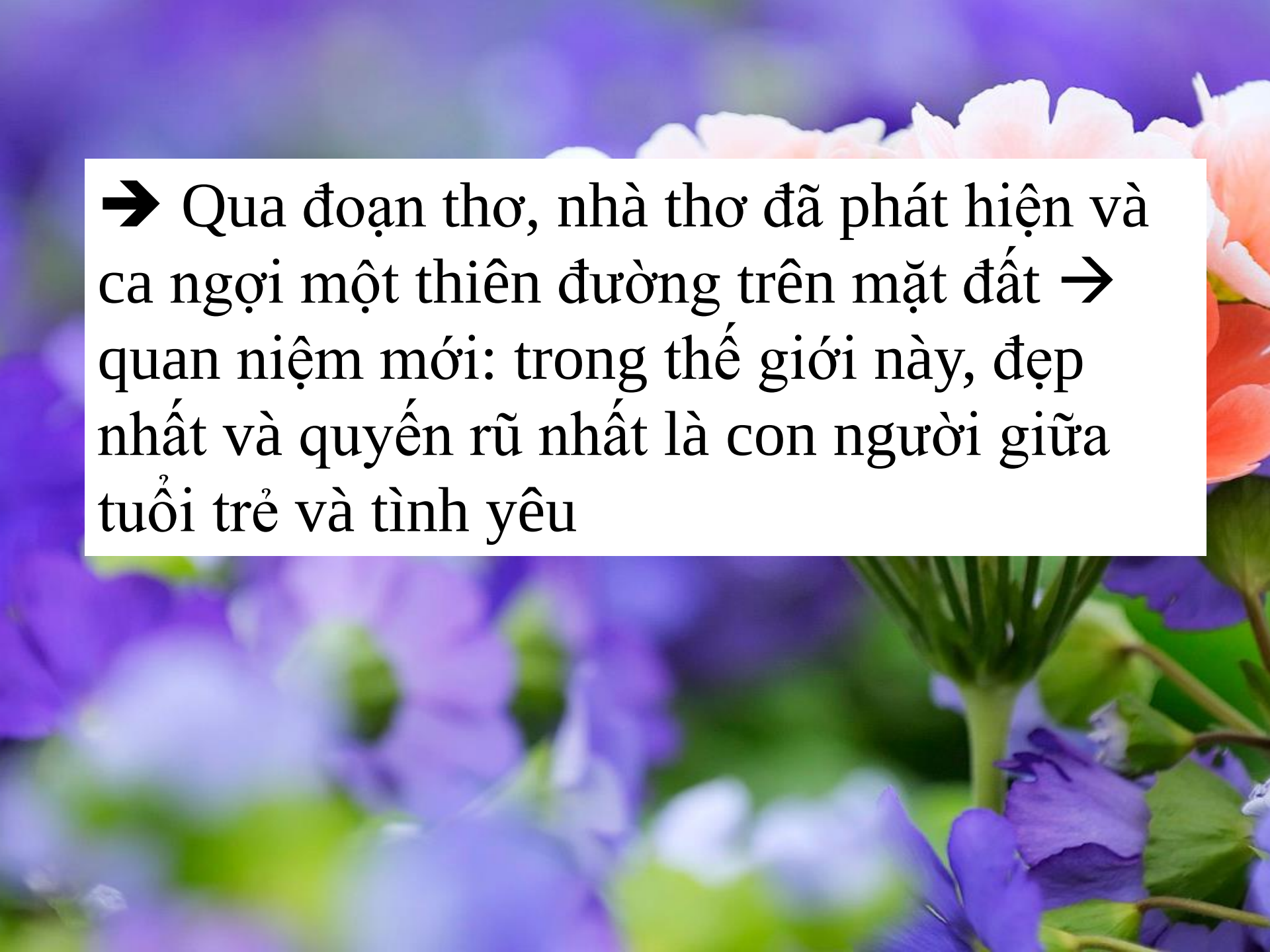

“Tôi sung sướng. Nhưng vội vàng một nửa”

***Sung sướng:** vui vẻ, lạc quan, yêu đời, tươi vui, đón nhận cuộc sống bằng tình cảm thiết tha gắn bó

* **Vội vàng:** tiếc nuối, sợ tuổi trẻ qua đi, tuổi già mau tới. → ước muốn bất tử hóa cái đẹp đáng trân trọng.

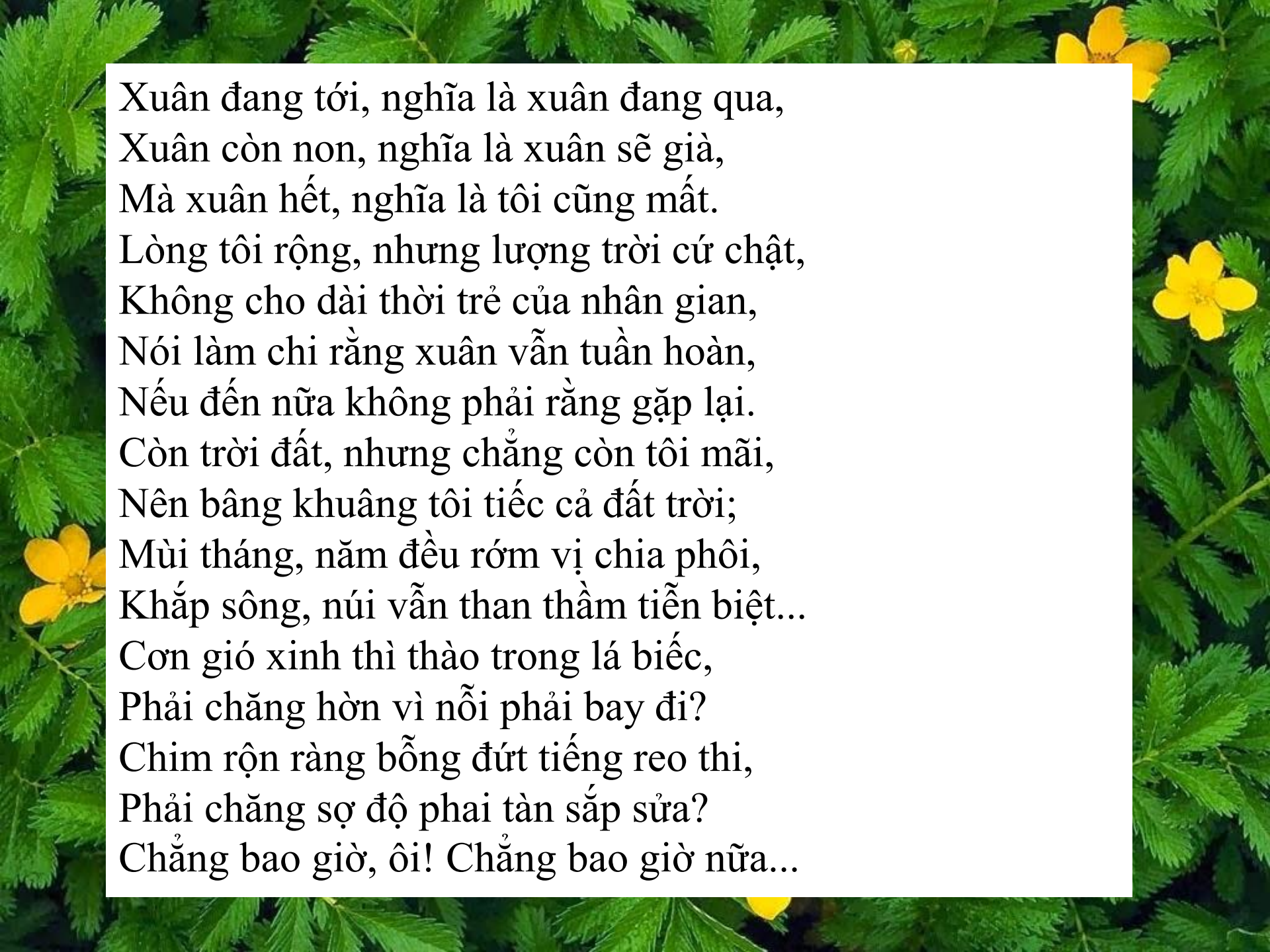

The background of the slide features a close-up of various flowers. In the upper right corner, there are soft pink and white blossoms. The lower half of the image is dominated by a dense cluster of vibrant purple flowers, likely bellflowers, with green foliage interspersed among them. The overall lighting is soft, creating a gentle, naturalistic feel.

→ Qua đoạn thơ, nhà thơ đã phát hiện và ca ngợi một thiên đường trên mặt đất → quan niệm mới: trong thế giới này, đẹp nhất và quyến rũ nhất là con người giữa tuổi trẻ và tình yêu

II - ĐỌC - HIỂU VĂN BẢN

1. Tình yêu cuộc sống tràn thê tha thiết (13 câu đầu)
2. Nỗi băn khoăn về sự ngắn ngủi của thời gian và kiếp người(16 câu tiếp)
3. Lời giục giã sống vội vàng, cuống quýt của thi sĩ.

Xuân đang tới, nghĩa là xuân đang qua,
Xuân còn non, nghĩa là xuân sẽ già,
Mà xuân hết, nghĩa là tôi cũng mất.
Lòng tôi rộng, nhưng lượng trời cứ chật,
Không cho dài thời trẻ của nhân gian,
Nói làm chi rằng xuân vẫn tuần hoàn,
Nếu đến nữa không phải rằng gặp lại.
Còn trời đất, nhưng chẳng còn tôi mãi,
Nên bâng khuâng tôi tiếc cả đất trời;
Mùi tháng, năm đều rớm vị chia phôi,
Khắp sông, núi vẫn than thầm tiễn biệt...
Cơn gió xinh thì thào trong lá biếc,
Phải chăng hờn vì nỗi phải bay đi?
Chim rộn ràng bỗng đứt tiếng reo thi,
Phải chăng sợ độ phai tàn sắp sửa?
Chẳng bao giờ, ôi! Chẳng bao giờ nữa...

2. Đoạn 2: Cảm nhận mới mẻ của nhà thơ về thời gian:

→ Thời gian như dòng chảy, thời gian trôi đi tuổi trẻ sẽ mất

→ Quan niệm này xuất phát từ việc lấy sinh mệnh cá nhân, tuổi trẻ làm thước đo thời gian.

*Lòng tôi rộng > < lượng trời cứ
chật*

*Tuổi trẻ chẳng hai lần > < xuân
tuần hoàn*

*Chẳng còn tôi > < còn trời đất
+ **Nghệ thuật đối lập** → sự đối
kháng giữa thiên nhiên và con người.*

*+ **Giọng thơ** hờn dỗi, ngậm ngùi
trước qui luật nghiệt ngã của thời
gian*

*→ Tâm trạng bất lực của thi
nhân khi ý thức được sự hữu hạn của
cuộc đời.*

* Tóm lại, cảm nhận về thời gian của Xuân Diệu được thể hiện trong đoạn thơ mang ý vị triết lý nhân sinh sâu sắc.

Qua tâm trạng băn khoăn của Xuân Diệu trước cuộc đời, ta thấy hiện lên cái đẹp nhất, hấp dẫn nhất trên cõi đời mà nhà thơ khao khát. Đó là tình yêu mùa xuân, yêu tuổi trẻ, yêu cuộc đời tha thiết như muốn sống mãi trong tuổi trẻ, trong mùa xuân của cuộc đời.

II - ĐỌC - HIỂU VĂN BẢN

1. Tình yêu cuộc sống tràn thê tha thiết (13 câu đầu)
2. Nỗi băn khoăn về sự ngắn ngủi của thời gian và kiếp người(16 câu tiếp)
3. Lời giục giã sống vội vàng, cuống quýt của thi sĩ.

Ta muốn ôm
Cả sự sống mới bắt đầu mơn mởn;
Ta muốn riết mây đưa và gió lượn,
Ta muốn say cánh bướm với tình yêu,
Ta muốn thâu trong một cái hôn nhiều
Và non nước, và cây, và cỏ rạng,
Cho chếnh choáng mùi thơm, cho đã đầy ánh
sáng
Cho no nê thanh sắc của thời tươi;
- Hỡi xuân hồng, ta muốn cắn vào ngươi!

3. Đoạn 3: Lời giục giã sống vội vàng, cuống quýt

- **Hình ảnh thơ** tươi mới, đầy sức sống : sự sống mơn mơn; mây đưa, gió lượn; cánh bướm – tình yêu; cái hôn nhiều; non nước, cỏ cây...
- **Nhịp thơ** dồn dập, **giọng thơ** sôi nổi, hối hả gấp gáp, cuống nhiệt được thể hiện bằng một loạt những câu dài ngắn đan xen .
- Điệp kết cấu ngữ pháp theo lối tăng tiến: Ta muốn → ôm, riết, say, thâm, cắn
- ➔ **Vội vàng** là chạy đua với thời gian, là sống có ý nghĩa với từng giây từng phút.

A close-up photograph of several pink cherry blossoms with yellow centers, set against a soft, out-of-focus background of more blossoms and green leaves.

***Triết lý sống vội vàng của Xuân**

Điều:

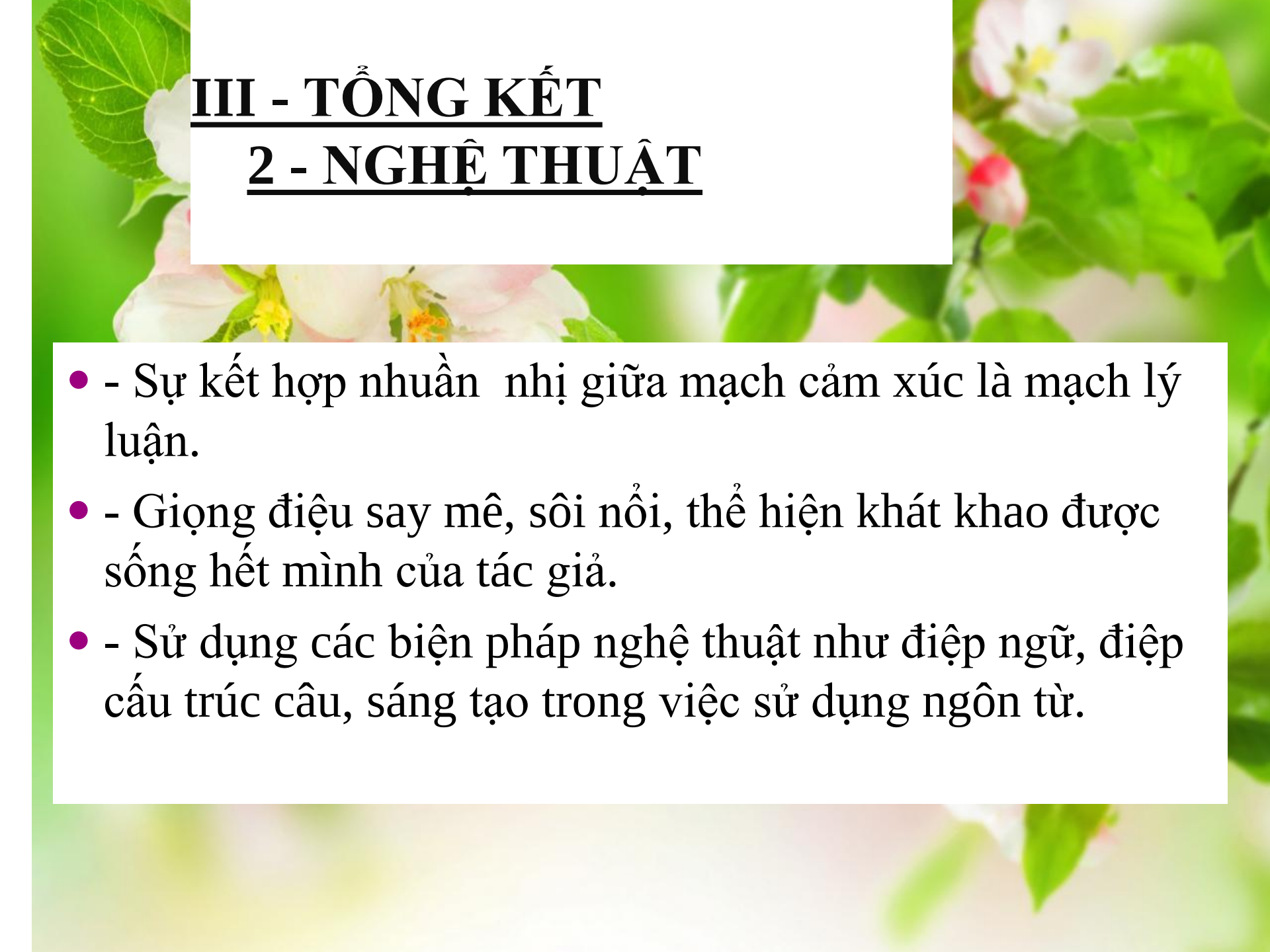
- Vội vàng để hưởng hạnh phúc, niềm vui mà cuộc đời ban tặng khi con người còn đang trẻ vì thời gian không chờ đợi ai.
- Phải vội vàng để cảm nhận vẻ đẹp của cuộc đời vì cái đẹp cũng giống như tuổi trẻ - đi rất nhanh mà không bao giờ trở lại.
- Vội vàng để phát huy mọi giác quan, để cảm nhận cuộc đời. Vội vàng là để tăng chất lượng cuộc sống chứ không phải sống gấp.

➔ Hãy sống mãnh liệt, sống hết mình để không làm lãng phí đi những năm tháng của cuộc đời, nhất là khi ta còn trẻ.

III - TỔNG KẾT

1 - Nội dung

- Bài thơ là lời giục giã sống mãnh liệt, sống hết mình, hãy biết quý trọng từng giây từng phút của cuộc đời mà ta có được nhất là những năm tháng của tuổi trẻ.
- Vội Vàng còn được coi là một tuyên ngôn về sự sống, thể hiện tình yêu đời tha thiết và khát khao được sống mãnh liệt của nhà thơ.

III - TỔNG KẾT

2 - NGHỆ THUẬT

- - Sự kết hợp nhuần nhị giữa mạch cảm xúc là mạch lý luận.
- - Giọng điệu say mê, sôi nổi, thể hiện khát khao được sống hết mình của tác giả.
- - Sử dụng các biện pháp nghệ thuật như điệp ngữ, điệp cấu trúc câu, sáng tạo trong việc sử dụng ngôn từ.